

بررسی رابطه بین عزت نفس با پیشرفت تحصیلی در میان دانش آموزان مقطع ابتدایی شهرستان لردگان

رضا قاسمی کلبیکی^۱، حسین محمدی پاک^۲، حسین محمودی مطلق^۳، محمد رضا منصوری خواجه لنگی^۴

۱- دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان شهرکرد.

۲- دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان شهرکرد.

۳- دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان شهرکرد.

۴- دانشجوی کارشناسی رشته علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان شهرکرد.

چکیده

در تحقیق حاضر به بررسی رابطه بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی شهرستان لردگان در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ پرداخته شده است. روش تحقیق به صورت توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری شامل دانش آموزان دختر و پسر مقطع ابتدایی شهرستان لردگان در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ که تعداد آنها ۶۱۰ نفر می باشد که شامل رشته های علوم تجربی و علوم انسانی است. نمونه آماری شامل ۴۰ نفر که ۲۰ نفر دختر و ۲۰ نفر پسر است. که بصورت تصادفی از میان دانش آموزان ابتدایی انتخاب شده است. ابزار اندازه گیری پرسشنامه عزت نفس کوپر اسمیت است که آن را در سال ۱۹۶۶ براساس تجدیدنظری که بر روی مقیاس راجرز دیمونه (۱۹۴۵) انجام داده تهیه و تدوین کرد از آمار توصیفی و استنباطی برای تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده استفاده می گردد.

یافته های حاصل از این تحقیق نشان می دهد که همبستگی خیلی بالا بین پیشرفت تحصیلی و عزت نفس وجود دارد و نتیجه می گیریم که بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی همبستگی مثبت معناداری وجود دارد همچنین در این تحقیق عزت نفس در پسران و دختران تقریباً یکسان است و تفاوت معناداری در این مورد وجود ندارد زیرا در هر دو گروه همبستگی خیلی بالاست. از میان هماهنگی بین یافته های تحقیق حاضر و تحقیقات قبلی بر می آید که بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی رابطه معنی داری مستقیمی وجود دارد.

واژگان کلیدی: عزت نفس، پیشرفت تحصیلی، مقطع ابتدایی

مقدمه:

کودکانی که از عزت نفس بالایی برخوردارند، معمولاً احساس خوبی نسبت به خود دارند و بهتر می توانند اختلافات خود را با سایر کودکان حل کنند و در مقابله با مشکلات، ناملایمات و ناکامی ها مقاوم ترند این کودکان اغلب خنده رو و خوش بین، منطقی و دارای خودپنداری مثبت هستند و از زندگی شان لذت می برند. برعکس، کودکانی که دارای عزت نفس پائینی هستند، اغلب در مواجهه با مشکلات و سختی ها دچار اضطراب فراوان و

ناکامی می شوند. این گروه از کودکان معمولاً در حل تعارضات و اختلافات موجود با سایر هم سن و سالانشان مشکل دارند آن ها دائم با افکار انتقادی از خویشستن، موجب اذیت و آزار خود می شوند (سلحشور، ۱۳۷۹).

برای اینکه کودکان و نوجوانان بتوانند از حداکثر ظرفیت ذهنی و توانمندی های بالقوه ی فرد برخوردار شوند می بایست از نگرش مثبت نسبت به فرد و محیط اطراف و انگیزه های غنی برای تلاش و کوشش بهره مند شوند بی شک نوجوانانی که دارای عزت نفس قابل توجهی هستند، نسبت به همسالان خود در شرایط مشابه، پیشرفت تحصیلی و کارآیی بیشتری از خود نشان می دهند و نیز از بارزترین ویژگی های صاحبان تفکر واگرا و افراد خلاق، داشتن اعتماد به نفس و عزت نفس بالاست.

لذا پرورش عزت نفس در کودکان و نوجوانان از مهم ترین وظایف اولیاء و مربیان می باشد که در این ارتباط بیشترین نقش برعهده ی الگوهای رفتاری است (افروز، ۱۳۷۳).

موفقیت های تحصیلی و شکست های تحصیلی فرد در مدرسه و مسائل مربوط به تحصیل متقابلاً بر عزت نفس و عزت نفس بر تحصیل تأثیر می گذارند که میزان تأثیر آن از جامعه ای به جامعه دیگر فرق می کند. در تحقیق حاضر به بررسی رابطه بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان مقطع ابتدایی شهرستان لردگان در سال تحصیلی ۹۵-۹۶ می پردازند.

عزت نفس، احساس ارزش، درجه تصویب تأیید، پذیرش و ارزشمندی است که شخص نسبت به خویشستن احساس می کند (شاملو، ۱۳۷۲).

حال سؤال این است که عزت نفس و پیشرفت تحصیلی چه رابطه ای با هم دارند؟

داشتن عزت نفس برای یک زندگی موفقیت آمیز لازم است بنابراین باید به تقویت آن در بین دانش آموزان پرداخت.

از آنجا که عزت نفس کودک زمینه و اساس ادراکات وی از تجارب زندگی را مهیا نماید، امری ارزشمند محسوب می گردد شایستگی عاطفی-اجتماعی که از چنین شناخت مثبت از خود